

EDINOST

haja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: lica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Dostopni naj se pošiljajo redništva. — Nežalostno pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konstitucijskega „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“. — Telefon uredništva in uprave št. 157. — Naročnina znanst.: Za celo leto K 40.—, pol leta K 20.—, tri mesece K 10.—, za nedeljsko izdajo za celo leto K 8.—, pol leta K 4.— Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 20 vin; oamrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov mm po 50 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 30.—; vsaka nadaljna vrsta K 3.—. Mali oglasi po 8 vin. beseda, najmanj pa 80 vin. Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 20. Poštornatnračun št. 841.652. — Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

Napad na jugoslovansko brodovje v pulskem pristanišču.

„Viribus Unitis“ potopljen s poveljnikom brodovja. „Budapest“ poškodovan. — Mornarico v Trstu prevzel Narodni Svet SHS. — Tisza ustreljen. — Srbija osvobodjena.

PULA, 1. (Izv.) V noči od 31. oktobra na 1. novembra je bila potopljena v našem pristanišču poveljniška ladja jugoslovanskega brodovja, dreadnought „Viribus Unitis“. Večina posadke se je rešila, tako da se pogreša samo okoli 10 mož. Žal pa je ob tej priliki izgubil svoje življenje pravkar imenovani poveljnik brodovja, linijsko-ladijski kapitan Janko Vuković p. l. Podkapetljski, odličen mornariški častnik, star komaj 47 let. Ostal je do zadnjega na ladji, na kateri je komaj nekoliko ur preje zaplapolala privratnik zastava njegove jugoslovanske domovine, in je z ladjo vred izginil v valovih. Slava jugoslovanskemu junaku!

Napad na ladjo sta izvršila dva italijanska častnika, ki sta prispela z letalom preko morja, pristala nekje v Istri in potem prišla peš v Pulo. Ujeti so oba. Uradno še nista bila zašlišana, pač pa ju je izvenuradno izpraševal član Narodnega Sveta SHS, dr. Čok, kateremu sta povedala nekateri podrobnosti, med drugim tudi to, da sta podminirala „Viribus Unitis“ na treh krajih. Odločno sta pa zatrjevala, da nista vedela, da je brodovje prešlo v jugoslovanske roke in da so obustavljene sovražnosti na fronti. Eden teh dveh častnikov je stotnik Rafaele Rossetti, inženir v italijanski državni ladjedelnici v Spezziji, drugi pa je vojaški zdravnik. Izjavila sta, da sta prišla v Pulo z izrecnim namenom, da ugonobita „Viribus Unitis“. Od potopljene ladje mole iz vode še vrhovi jamborov.

V isti noči, kakor je bil izvršen napad na „Viribus Unitis“, je bila poškodovana tudi oklopnica „Budapest“, toda le malo in se bo dala, ker se nahaja na zelo plitvem kraju, prav lahko popraviti. Zletelo je v zrak tudi neko skladišče municije. Ujeta italijanska častnika sta odločno izjavila, da teh činov nista izvršila. Zanesljivih dokazov o povzročiteljih teh zlobnih činov ni, temveč se izrekajo samo sumnje, katere so lahko bolj ali manj utemeljene in jih zato ni mogoče objaviti.

NARODNI SVET SHS ZAPROSIL AMERIKANSKO BRODOVJE POMOČI.

PULA, 1. (Izv.) Z ozirom na dogodek v pulskem pristanišču je Narodni Svet SHS po svojih odposlancih v Puli danes popoldne ob eni z brezlično brzotajko zaprosil poveljnika amerikalnega zavezniškega brodovja, da bi prišlo brodovje v Pulo in zasedlo mesto in pristanišče do sklepa miru. Obenem je Narodni Svet SHS v tej brzotajki opozoril italijansko vladu na napad v pulskem pristanišču in ravno tako tudi na napad, ki so ga izvršila danes zjutraj štiri italijanska letala na Komižo na otoku Visu, želeč, da nemudoma ukrepe vse potrebno, da se prepreči nadaljni taki napadi na nevtralnno ozemlje in nevtralnno brodovje. Odgovora na to brzotajko še ni bilo, pač pa se pričakuje še tekom današnje noči. Vsekakor je določeno, da tekoni jutrišnjega jutra, v soboto, odidne iz Pule torpedovka z zastopniki Narodnega Sveta SHS naproti amerikalnemu brodovju.

POVELJNIŠTVO JUGOSLOVANSKEGA BRODOVJA.

PULA, 1. (Izv.) Narodni Svet SHS je imenoval za poveljnika vsega jugoslovanskega brodovja kontraadmirala Dragutina pl. Prica, rodom Srba. Za brodovnega poveljnika je bil včeraj, takoj po prevzetju brodovja s strani Narodnega Sveta SHS, sporazumno s svetom mornarjev imenovan linijsko-ladijski kapitan pl. Vuković, za poveljnika vojaške luke pulske pa fregatni kapitan Metod Koch. Ker se kontraadmiral Prica še mudi v Zagrebu in je nekoliko bolan, je pooblastil fregatnega kapitana Kocha za svojega namestnika in ga pooblastil, da po svojem preudarku postopa v sedanji prehodni dobi.

POLOŽAJ V PULI.

PULA, 1. (Izv.) V mestu vlada sedaj mir. Vse neslovansko moštvo, vojske in mornarice se pripravljajo na odhod domov, veliko pa ga je tudi že zapustilo Pulo. — Danes je odšlo okoli 3000 mož.

Mornarica v Trstu v jugoslovanskih rokah.

Pomorsko okrajno poveljništvo je na najvišje povelje včeraj dopoldne izročilo jugoslovanskemu Narodnemu Svetu, za stopanjem po predsedniku tržaškega krajevnega odbora Narodnega Sveta, dr. Otokarju Rybářu, v Trstu se nahajajočo vojno mornarico. Moštvo te mornarice bo po možnosti služilo za vzdrževanje javnega miru in reda. O tem je bil obveščen tudi tržaški Odbor za javni blagor.

Položaj v Reki.

REKA, 1. (Izv.) Nasproti raznim gorostasnim vestem, ki krožijo o položaju v Reki po časopisju, kakor o zasedanju Reke po italijanskem brodovju in drugim podobnim izmišljotinam, se nahaja Reka v jugoslovanskih rokah. Italijani so sicer razobesili italijanske zastave, pričakujejo italijanske brodovje, toda zgodilo se je ravno nasprotno: prispel je v Reko oddelček jugoslovanskega brodovja. Naši mor-

narji, ki so odšli iz Trsta, so pripeljali v Reko 7 trgovinskih ladij. Po mestu je drugače mirno.

DALMACIJA SE OBRAČA NA AMERIKANSKO BRODOVJE.

SPLIT, 2. (Izv.) Glede na razmere, ki vladajo po nekaterih krajih v deželi, zlasti v Zadru, se je obrnil Narodni Svet za Dalmacijo po brezličnem brzotajku na amerikalno brodovje, da bi prišlo in pomagalo, da se vzpostavi in ohrani mir in red.

Narodna vlada SHS v Ljubljani.

LJUBLJANA, 1. (Izv.) Uradni naslov naše narodne vlade je: „Narodna vlada SHS v Ljubljani“. Voditelji raznih vladnih oddelkov se ne imenujejo ministri, temveč „poverjeniki“.

Položaj v Ljubljani.

LJUBLJANA, 1. (Izv.) Ljubljana je popolnoma mirna in javni posli se vrše čisto redno. Umljivo je, da je narodna vlada zelo zaposlena, ker od vseh strani prihaja vsa sila novih stvari.

Na kolodvoru se čuje tupatam kak strel, toda hujših nesreč ni. Zelo strogo pa se izvaja nadzorovanje skozi Ljubljano prihajajočega vojaštva in drugih, z juga prihajajočih oseb, ki hočejo preko meje jugoslovanskega ozemlja. Vojaštvo se razorožuje brezobzirno in se mu odvzema ves vojni plen. Enako se je zaplenil tudi denarni zaklad tržaške podružnice Avstro-ogrske banke, ki so ga hoteli odpeljati na Dunaj. Bivšega tržaškega namestnika barona Fries-Skeneja je doletelo na poti skozi Ljubljano tudi presenečenje, da so mu zabranili nadaljevanje vožnje in ga internirali. Preiskali so tudi natančno njegovo prtljago. Internirali so ga v hotelu, a so ga pozneje zopet izpustili v svobodo.

OBLASTVENE ZASEGE V LJUBLJANI.

LJUBLJANA, 1. (Izv.) Oblasti so danes zasegale nad 50 tisoč obloženih tovornih avtomobilov, prihajajočih od jugozapadne strani, ki so hoteli preko severne jugoslovanske meje.

INTERNA CIJA BAR. FRIES-SKEŃEJA V LJUBLJANI.

LJUBLJANA, 1. (Izv.) Včeraj popoldne je prišel na svojem potovanju proti severu z avtomobilom v Ljubljano bivši tržaški namestnik bar. Fries-Skene. Kakor vse druge, so oblasteno ustavili tudi njegov avtomobil in ga zasegli. Obenem pa je bil prijet tudi baron Fries-Skene in interniran v hotelu „Union“. Pozneje so ga izpustili in baron Fries-Skene je dobil prav isti dan, kakor je dal pred štirimi leti kot deželni predsednik v Celovcu aretirati slovenskega odvjetnika dr. Janka Brejca, sedaj od istega dr. Brejca kot poverjenika Narodne vlade SHS v Ljubljani za notranje stvari prepustnico, da je mogel nadaljevati svoje potovanje proti severu. Našel pa je bar. Fries-Skene v Ljubljani tudi še nekega drugega znanca iz Celovca, namreč urednika „Mira“, Frana Smodeja. Zgodilo se mu je namreč, da mu ob sedanjem pomankanju bankovcev natak v hotelu ni mogel menjati tisočaka. Tedaj mu je priškolil na pomoč Smodej s statokom, češ, ker mu je svojočasno v Celovcu tupa tam ponudil kako dobro smotko. Bar. Fries-Skene se je odpeljal iz Ljubljane po železnici.

17. POLK V LJUBLJANI.

LJUBLJANA, 1. (Izv.) Kader ljubljanskega pešpolka št. 17, ki se je dosedaj nahajal v Feldbachu, je že na potu v Ljubljano.

Grof Tisza ustreljen.

BUDIMPEŠTA, 31. (Kor.) Grof Stefan Tisza je postal žrtev atentata. Na izprehodu z neko sorodnico v Herminski ulici so ga ustrelili vojniki z revolverjskimi streli.

BUDIMPEŠTA, 1. (Kor.) O umoru grofa Tisze se poročajo sledeče podrobnosti: Grof Tisza se je nahajal v svojem stanovanju, ko so se ob 6 zvečer pojavili 3 vojniki z nasajenim bajonetom in vdrli v salon. Grof Tisza jim je stopil nasproti s samokresom v roki in jih vprašal, kaj žele. Vojaki so pozvali Tiszo, naj odloži samokres in pozvali istotako navzočega grofica Tisza in grofica Almasy, naj stopite v stran. Obe dami ste odklonili poziv vojakov. Nato je nagovoril eden vojakov Tiszo z besedami: „Vi ste krivi, da je poginilo na milijone ljudi, vi ste povzročili vojno.“ Grof Tisza je odgovoril: „Obžalujem iz vsega srca, da so poginili milijoni ljudi, toda vojne nisem zakrivil jaz.“ Vojaki je vnovič pozval Tiszo, naj odloži samokres, kar je slednji nato storil. Nato so vojniki pomerili z vžbljkom: Prišel je trenotek obračuna! Trije streli so predrli Tiszo, ki se je zgrudil med svojo gospo in grofico Almasy. Vojaki so nato zapustili poslopje.

ZMAGA GROFA KAROLYJA NA OGRSKEM.

BUDIMPEŠTA, 31. (Kor.) Narodni Svet je izdal sledeči oklic: „Vita revolucija je v 12 urah ponetla z vlado reakcije. Grof Mihael Karolyi je ministrijski predsednik Narodni Svet je prevzel vladno izključno na podlagi svojega lastnega programa. Vsakdo naj se vrne na svoje delo. Živel takojšen mir! Živela neodvisna Ogrska! Živela ljudovlada! — I. su poročajo dalje, da so bili podmaršal Varksmay in več višjih častnikov internirani kot ujetniki, ker se niso hoteli staviti Narodnemu Svetu na razpolago. Drugi generali se dobili sobni zapor.

BUDIMPEŠTA, 31. (Kor.) Novo ministristvo je sestavljeno sledeče. Ministrijski predsednik — grof Mihael Karolyi notranji minister — grof Batthyany, narodnostni minister brez portfelja — reformni socialista Oskar Jaszi, trgovski minister — socialist Garamyi, poljedelski minister — Husza, minister za javno oskrbo — socialista dr. Kanfi, uk — Lovasz, premaro — Franc Nagy, honvedski minister — podpol. Lindner. Portfelji zunanjega ministra, justice in ministristva na kraljevem dvoru še niso zasedeni. Za mestnega poveljnika je bil imenovan Ludovik Hinko, ki je že zaprisegel. Grof Mihael Karolyi je danes dopoldne v palači nadvojvode Josipa zaprisegel.

BUDIMPEŠTA, 1. (Kor.) Člani vlade so imeli pozno v noč ministrijski svet, ki je razpravljalo o najnujnejših državnih nalogah, posebno o vzdržanju notranjega miru in reda. Ministrijski svet je izdal objavo, v kateri pravi, da bo storil vse, da bo v par dneh sklenjeno premirje in izraženo nado, da bo mogoče rešiti teritorialno nedotakljivost dežele. Popolna državna neodvisnost Ogrske je zajamčena in imenovan njen lastni zunanji minister. Objava nanaša obnovitev tiskovne svobode, pobotnih sodišč, zborovalne in društvene pravice, dalje zakonite predloge glede splošne, enake in tajne volilne pravice, žensko volilno pravico za zbornico in občine in razne druge odredbe.

Položaj v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA, 1. (Kor.) Po poročilih Narodnega Sveta vesti o plenitvah v vnanjih mestnih delih in kolodvorih ne odgovarjajo dejstvu. V notranjosti mesta vlada popoln mir in red. V vnanjih okrajih vzdržuje red delavstvo.

BUDIMPEŠTA, 1. (Kor.) Neodvisna stranka in stranka 48nikov se je priključila Narodnemu Svetu in zaprisegla nani.

BUDIMPEŠTA, 1. (Kor.) Vojni minister je odredil, da morajo vojniki in civilno prebivalstvo takoj izročiti vse orožje in municijske zaloge.

IZ NEMŠKE AVSTRIJE.

DUNAJ, 31. (Kor.) Državni svet se je posvetoval danes o ustanovitvi narodne armade za Nemško Avstrijo in vojaškem položaju in izdal na čete nia frontni oklic, v katerem jim naznaja, da je narodna skupščina, obstoječa iz vseh poslancev Nemške Avstrije, danes prevzela vladu. Skleniti hoče takoj mir in pripravi vse za takojšnjo redno demobilizacijo. Državni svet se je pečal nato z razmerami v posameznih delih Nemške Avstrije, posebno v nemških delih Češke.

DUNAJ, 31. (Kor.) Predsedniki državnega sveta so imeli danes v zbornici daljše posvetovanje z ministrijskim, predsednikom dr. Lammaschem, ki je izjavil, da je pooblaščen, da izroči posle vlade, v kolikor se tijejo nemških naselbin, nemško-avstrijskemu državnemu svetu. Zvečer se je vršilo slovesno zaprisoženje državnega notarja dr. Sylvestra, načelnika pisarne državnega sveta Rennerja in novo imenovanih državnih tajnikov, nakar je sledilo pod Rennerjevim predstvom posvetovanje državnih tajnikov. Državni tajnik za Nemškoavstrijski državni svet odklanja ustanovitve narodne garde.

DUNAJ, 1. (Kor.) Večje število pristašev ustanovitve rdeče garde je danes zborovalo pred spomenikom »dajmajstrove, nakar so prikorakali pred parlament, kjer so se vršili govori. Nemško-nacionalni častniki so priredili protidemonstracijo, pri čemer je prišlo do spopadov. Pristaši rdeče garde so poslali k predsedniku Seitzu četveročlansko deputacijo, da se ponudijo državnemu svetu za vzdrževanje miru in reda. Državni svet pa je odklonil ustanovitev narodnih gard. — V nedeljo se bodo vršile volitve vojaškega sveta na Dunaju.

Avstro-ogrski veleposlanik v Berlinu prošil za odpust.

DUNAJ, 1. (Kor.) Avstro-ogrski veleposlanik v Berlinu, princ Hohenlohe, ki je dospel na Dunaj, je prošil za odpust, a je potem na željo mero-dajnih oblasti umaknil svojo prošnjo.

Cesar Viljem v glavnem stanu.

BERLIN, 31. (Kor.) Cesar Viljem, ki se je mudil več tednov v državnem glavnem mestu, je odpotoval danes v veliki glavni stan.

PRIBOD NEMŠKE NOTE V AMERIKO.

WASHINGTON, 30. (Kor.) Zadnja nemška nota je bila izročena državnemu oddelku. Govori se, da se položaj ni nič izpremenil. Prihodnji korak bo obstojal v objavi pogojev premirja.

Volna poročila.

Avstrijsko uradno poročilo.

1. novembra. — V Benečiji se nadaljuje izpraznjevansko gibanje. Na jugovzhodu so naše glavne sile dosegle severni breg Donave. Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

30. oktobra zvečer. — Vzhodno Piave so naše armade hitro in energično nadaljevale svoje prodiranje in porivale nazaj sovražnika, ki je zamaš potkušal zadržati napredovanje naših čet. Celu naših kolon so dosegla Serravalle, Orsago, Gaja-

rino in Oderzo. Kavaferijske divizije smo vrgli v ravmino. Nekoliko eskadronov je danes dospelo v Sacile. XII. armada stoji po slajnem premaganju močnega sovražnega odpora med Piavo in Monzisanom. Ustje Piave je bilo osvojeno tekem zelo živahnega boja. Na planoti Sedmih občin je nasprotnik pod močnim pritiskom VI. armade moral izprazniti Asiago, ki so ga takoj zasedli naši. Ob hitrici, s katero se vrši naše prodiranje, ni mogoče šteti tisočeriht njetnikov in množičnih zaseženih topov. S prebivalstvom mest in pokrajin smo obenem osvobodili tudi številne italijanske vojne ujetnike, ki jih je sovražnik dolgo časa silil k napornim delom za fronto.

Nemško uradno poročilo.

1. novembra. — Zapadno bojišče: Na Flandrskem je sovražnik zopet pričel svoje napade. Med nizozemsko mejo in Deinzen so Belgijci in Francozje udarili na lyško fronto, posebno na naše prednostne postojanke na zapadnem bregu. Na obeh straneh Zomergerma smo s protinapadom zopet zavzeli začasno izgubljena prednostja. Na ostali fronti smo zavrnili sovražnika pred našimi črtami. Glavni napad so izvršili Angleži in Francozi med Deinzen in Skaldo. Južno Deinza pri Zutu in Anseugem je sovražnik vdril v naše črte. Južno Deinza smo vrgli preko ceste Deinze — Kruishouten udarivšega sovražnika. Na obeh straneh Amgema so naše zadaj stoječe bojne čete zaustavile sovražnika pred našimi artiljerijskimi črtami. Severno železnice v Kortryk se boreče čete, ki so zavrnile sovražnika pred črtami, smo zaradi ohranitve zveze z njihovimi sosednimi četami umeknili na gričevje na obeh straneh Nokere. Boji so se zvečer končali zapadno ceste Deinze — Kruishouten in na gričevju v črti Nokere — Kerkhove, torej eden do tri kilometre vzhodno naše stare prednje postojanske črte. V skalski nižini sovražnik dalje uničuje kraje. Angleži obstreljujejo mesta Tournai, Valenciennes in Perouweil. Na obeh straneh Quenoya in Ladrecie živahno artiljerijsko in poizvedovalno delovanje. Na vrhovih ob Aisni severozapadno Chateau Porciena je artiljerijski boj postal silno močan. Sovražnik je s svežimi močmi zastavlil svoje napade severozapadno Herpyja. Izjavili so se zopet ob zelo težkih sovražnih izgubah. Na vzhodnem bregu Moze čez dan živahno artiljerijsko delovanje. — Jugovzhodno bojišče: Nemške čete so se na obeh straneh Belgrada in Smederevega umeknile na severni breg Donave. Sovražnik ni hotel preboda čez Donavo.

Prvi generalni kvartirnojster Groener.

Francosko uradno poročilo.

30. okt. zvečer: Pri krajevnih akcijah južno Guisa smo zasedli več sovražnih jarkov in se približali cesti, ki vodi iz Guisa v Herle la Vieville. Naše čete so nadaljevale napad med Benognom in Herpyjem. Zapadno St. Fergeuxa se vrše pri višini 145 zelo živahni boji. Sicer nič novega.

Orijska fronta, 29. okt.: Srbska konjenica je dosegla vzhodno Smederevega Donavo in zavzela Požarevac. Sovražnik je pospešil umikanje pred srbsko armado, ki je dosegla fronto Gornji Milanovac — Topola — Palanka, 60 km južno Belgrada.

Ameriško uradno poročilo.

30. oktobra zvečer: Na verdunski fronti tekem dneva srdoito topovsko streljanje. Vzhodno Moze je bil sručen sunek vzhodno Beaumonta odhit. V Woeuvri živahno delovanje naših patrulj. Letalska brodovja naše prve armade so sestrelila 21 sovražnih letal. Pogrešamo dva opazovalna balona in dve naši letali.

PREMIRIJE S TURČIJO PODPISANO.

LONDON, 30. (Kor.) Reuter poroča, da je bilo danes opoldne podpisano premirje s Turčijo.

Angleško poročilo iz Palestine.

30. oktobra: Angleži prodirajo ob Tigrisu dalje. Razpršili so Turke in ujeli zopet tisoč mož. zunanje stvari, dr. Adler, je poročal o pogajanjih z vlada mi drugih narodov, o vladajočih prometnih težkočah in dovažanju živil.

Anarhija med boljševiki v Rusiji.

MOSKVA, 31. (Kor.) Komisar južne fronte Polonski je poslal uradno poročilo, v katerem opisuje žalostni položaj južne fronte pri Voronežu. Kjer operirajo sovjetske čete proti Krasnovu. Red v rdeči armadi je popolnoma omajen. Posamezni deli izstopajo iz skupne armade in ustanavljajo posebne zборе. Čete Saharova so izjavile, da se ne bodo pokorile nikomur drugemu kakor Lenjinu in Trockemu osebno.

Doğodki na Reki.

Reka, 29. okt. dopoldne.

Včeraj dopoldne je pod pritiskom razmer in v strahu pred ponovnim nastopom Hrvatov proti Reki povabil reški guverner načelnika reškega Narodnega Sveta, dr. Bakarčića k sebi. Ta pa se vabilu ni hotel odzvati, češ da nima z madžarskim guvernerjem Reke ničesar opraviti. Popoldne pa je guverner dr. Bakarčića slučajno srečal na ulici in ga pričel prositi, da naj mu pomaga s svojim vplivom, da se 29. t. m., ob priliki narodnega praznika Jugoslovancev, mir ne bo kalil in naj ostane staro, dobro(?) razmerje med tukajšnjimi Hrvati in Ogri, kakršno je bilo doslej, tudi v teh kritičnih trenutkih, kakor naj vlada duh sloge tudi ob priliki predstoječega izročitve poslov guvernerja v roke NS. Andrassyja da je priznal pripadnost Reke k Jugoslaviji, torej ni nikakega dvoma o njeni bodočnosti. Dr. Bakarčić je guvernerju sicer obljubil, da bo odredil vse potrebno, da se ohrani mir, če pa vsled dose-danje samopašnosti reških Madžarov razdraženih ljudskih instinktov ne bo mogo-

če brzdati, ne more za posledice prevzeti nikake odgovornosti. Nato se je dr. Bakarčić nakratko poslovil.

Danes zjutraj pa se je tukaj naenkrat raznesla vest, da je pomoči reška madžarska policija, glavna povzročiteljica nemirov dne 23. t. m., pobrala šila in kopita in zapustila Reko s posebnim vlakom v smeri čez St. Peter. Z istim vlakom se je odpeljalo tudi madžarsko vojaštvo, pozvano na Reko od madžarskih oblasti na podlagi njihovih grozotnih brzotajk o dogodkih dne 23. t. m. Posle javnega reda je prevzela tukajšnja vojaška oblast in oživele sokolske organizacije. Tudi je dospelo iz Zagreba za vzdrževanje miru 30 članov tamošnje Narodne garde.

Da ne bi prišlo do kakih izgre-dov, je krajevni odbor NS na Sušaku sporazumno z reškimi odborom odredil, da Sušak začasno odgodi manifestacijo ob priliki narodnega praznika. Svoj ukrep utemeljuje deloma s tem, da ne bi imelo nikakega zmisla manifestirati na Sušaku proti Reki, ki je itak postala luka Jugoslavije, deloma pa tudi, da se ne da povod nerazsodnim elementom, da bi izrabljali svečano razpoloženje v svoje posebne namene.

Reka, 29. oktobra.

Reški župan, dr. Vio, je sklical danes dopolndne občinski svet k izredni seji in mu sporočil, da je prejel od ministrskega predsednika dr. Wekera ukaz, da pripravi vse potrebno za izročitev javnih poslov Reke v roke Narodnega Sveta SHS. Predaja se izvrši jutri. Državne urade prevzema NS. avtonomne (magistrat, aprovizacija) ohrani mesto. Državne oblasti da so prejele ista navodila in obenem nalog, da zapustijo mesto (kar je državna policija že storila). Reka je proglašena za ozemlje Jugoslavije, in ako bi Hrvati hoteli razobesti srbsko zastavo na guvernerjevi palači, jih ne sme nihče ovirati. Župan je nato omenil, da se je radi varnostnih odredob obrnil do tukajšnjega vojaškega poveljnika podmaršala pl. Istvanovića in da mu je ta sicer obljubil, da bo po možnosti storil vse, da se ohrani javni red in mir, vendar pa ne kaže vojaštvo pod vplivom sedanjih dogodkov prejšnje discipline, in zato da ne more prevzeti odgovornosti za dlejo ko za 24 ur.

Župan se je vsled tega v oglasu obrnil do občinstva, kjer ga pozivlja, da samo sodeluje pri ohranitvi javnega reda, da podpira vojaštvo in nastopa proti izziščem, ki bi skušali spraviti zmešnjavo in nered med ljudstvo in izrabiti položaj v svoje nečedne svrhe.

Vest o prikopitviji Reke Jugoslaviji se je v jutranjih urah bliskoma razširila po Reki in Sušaku. Sušak je zadobil praznično lice, zastava plapolala ob zastavi. Tudi Reka se je vzdrnila iz stoletnega spanja in mestni uradi so razobesili italijanske, hrvatski in srbski zastave, društva, banke itd. pa številne naše praporce. Manka le — »onihi«, ki so na Reki hipno izginili za vedno. Po Reki in Sušaku so se proti pol-dnevju in popoldne vršili slavnostni obhodi (z zastavami) in množica je prepevala naše pesmi. S Hrvati in Srbi so skupno manifestirali tudi reški Italijani. Ti so ravnali zelo previdno, da so vred kratkim odklonili poziv madžarskih samodržcev, da se s podpisi izjavijo za pripadnost k Ogrski.

Ker so jo že ponoči pihali glavni krivci izgre-dov od 23. t. m., namreč reška državna policija, vlada kljub navdušenju in prazničnemu razpoloženju povsod vzoren red.

Resnica o položaju pri nas na jugu

Trst, 1. novembra.

Po zunanem časopisju, zlasti nemškem, pa tudi našem slovenském, se čitajo na-ravnost gorostasne stvari o sedanjih dogodkih na našem jugu. Tako se je poročalo tudi v ljubljanskih listih že pred par dnevi, da so Angleži ali Amerikanci zasedli Pulo. Včerajšnji (četrtkovni) ljubljanski listi so objavili vest, da je tudi že Trst zaseden po Angležih. O Reki je objavila včerajšnja graška »Tagespost« dopis iz Reke, datiran 31. oktobra, v katerem pravi njen »posebni« poročevalec, da je 30. oktobra zvečer prispelo v Reko italijansko brodovje in sicer na prošnjo reškega italijanskega prebivalstva, ki da ne priznava jugoslovanskega gospodarstva v Reki. Prebivalstvo da je italijansko brodovje z velikim navdušenjem sprejelo. Mestni poveljnik Hrvat general Istranović da je že pred nekoliko dnevi odpotoval z Reke itd. To vse se je torej zgodilo že v sredo. Mi pa smo prejeli danes dopis iz Reke, datiran 31. t. m., torej v četrtek, v katerem ni niti črke o Italijanih v Reki. Dopis se glasi:

»REKA, 31. oktobra. Medtem ko so skoro polovico Reke držale naše jugoslovanske trobojnice, se je včeraj konstituiral Narodni Svet reških Italijanov, ki je izdal naslednji razglas:

»Italijanski Narodni Svet Reke, ki se je zbral danes v plenarni seji, izjavlja, da mora na podlagi istih pravic, po katerih so dosegli narodi svobodo in narodno neodvisnost, mesto Reka, ki je tvorilo doslej

corpus separatum z italijanskimi občinami zastonj, zahtevati tudi zase pravico samoodločbe. Opirajo se na to pravico, proglašajo italijanski Narodni Svet Reko za k svoj domovini, k materi Italiji, spadajočo. Narodni Svet Reke smatra vsled dogodkov dne 29. t. m. nastali položaj za provizoričen, polaga svoj sklep v roke Amerike, domovine svobode in demokracije, in pričakuje njegovo odobrenje s strani mirovnega kongresa. — Reka, 30. oktobra 1918. — Izvršni odbor.

Merodajni reški Italijani so se, zaljubljeni v svoj corpus separatum, hipoma vzdramili in stavljajo svoje zahteve. Ker pa je pripadnost Reke k Jugoslaviji ravno s strani entente, na katero apelirajo, že definitivno rešena stvar, nas njih nastop ne more razburjati.

Dopisnik graške »Tagespost« prav gotovo Reke ni videl ni, temveč je morda čul govoriti o tem razglasu reških Italijanov in je na to govorico zgradil svoj dopis o zasedanju Reke po Italijanih.

Ravno takšna je z zasedenjem Pule po Angležih. Naš list je dobil v terek zvečer z zelo zanesljivo strani poročilo, da je oddelek angleškega brodograditeljskega preplul Otrantski preliv in da gre proti severu v smeri proti Puli. Naš poročevalec nam je sporočil tudi, da sestoji ta oddelek od treh velikih križark, flotilje torpedov in trena, in izrazil obenem mnenje, da je to brodogradniški namenjen za zasedanje Pule v slučaju skorajšnjega premirja. V sredo, ko je izšla ta vest v našem listu, je vedel že ves Trst, da je Pula že zasedena. Kakor se nam je sporočilo iz Ljubljane, so v Ljubljani dobili vest o zasedanju Pule tudi od drugih strani. Pri nas v Trstu pa je prebivalstvo že tekom srede in četrta od zjutraj do zvečer čakalo, da se pojavi pred tržaškimi pristaniščem angleško brodogradniško. Bilo pa ga ni niti v sredo, niti v četrtek niti v petek, niti v Pulo niti v Trst, a prav tako tudi ne v Reko, temveč je, kakor smo že poročali, v četrtek opoldne prevzelo vojno brodogradniško v Puli zastopstvo Narodnega Sveta SHS, v Trstu pa danes, kakor poročamo na drugem mestu, tudi vse, kar pripada vojni mornarici.

Tu pač nastaja vprašanje, kako so mogle nastati take vesti. Za vest o zasedanju Pule po Angležih je bilo vsaj kotikortoliko dejanske podlage, ker je bila vest o proti severu po Adriji prihajajočem angleškem brodogradniškem poplunu resnična, dočim pa je ona vest o Reki naravnost izmišljena v celoti, kar je še tem nemenejše, ker »posledni« dopisnik celo navaja podrobnosti dogodka, ki se ni zgodil.

Resnica, edina resnica je, da do sedaj, ko to pišemo, v petek, 1. novembra, zvečer, ni bilo niti v Reki, niti v Puli, niti v Trstu niti angleškega niti italijanskega niti kakega drugega brodogradniška. Prav tako res pa mora biti, da take »rabe« ne morejo biti slučajne, temveč da mora tičati v njih določen namen, kajti drugače ne bi prihajale tako dosledno po vsakem važnejšem uradnem činu naše narodne vlade. Kdo more imeti tak namen in čemu?

Včerajšnji dan v Trstu.

Včerajšnji dan je bil v Trstu razmeroma prav miren, kar se je gotovo predvsem zahvalilo odločnemu nastopu Odbora za javni blagor, ki je resno posvaril prebivalstvo, naj se izogiba demonstracij in izgrediv.

Zelo nestrpno je pričakovalo občinstvo vrtnice torpedovke, ki je odplula zjutraj proti Benetkam v svrhu dogovarjanja z ententnim brodogradniškim. Velikanske množice so se zbirale na nabrežjih, a čaka le zaman. Sedaj, ob 3 zjutraj, ko to pišemo, se torpedovka še ni vrnila, in tudi ni bilo nobenega glasu o njej. Po mestu so se že začele raznašati različne razburilne vesti, katerim seveda ni verjeti, in se temenjan, ker je brezčislno brzojavov zveza pretrgana. Odhajajoči poveljnik pomorskega okraja je pred izročitvijo svojih poslov Narodnemu Svetu SHS dal brezčislno brzojavov na pravo v smislu tožadnih nalogov odzgoraj pokvariti, da je neuporabna. Zato najbrž tudi ni moglo izvedeti ničesar o vrščih se pogajanjih.

Pomoči je bilo čuti tupatam kak strel; drugače pa je bila tudi noč mirna. Odbor za javni blagor je odredil zapreje javnih lokalov že ob 8. uri in občinstvo se je kmalu nato umeknilo domov tudi z ulice.

Za danes se gotovostjo pričakuje vrnitev torpedovke in žnjo prilid ententnega brodogradniška.

Razne politične vesti.

Nemški glas o tržaškem vprašanju. Dovedno se bližajo zahteve Italije svoji izpolnitvi: italijanske kolone se bližajo vsinam Krasa — Trstu. Trieste o nulla je bil klic iredente in radij italijanskih stremiljen, ki se je raztezal od Brennerja do Dubrovnika, je imel tu svoje središče. Ali le — dozdevno. Kajti, poleg Trieste je v tem vojnem jeziku tudi neki — Trst. In ta Trst je izhodišče jugoslovanskega razdaja, ki se razteza od Soče do Soluna. V slovesni otvoritvi seji hrvatskega sabora je bila proglašena neodvisnost Jugoslavije s posebnim povdankom, da jugoslovanska država absolutno ne bo trpela »gotovih zahtev od prednosti na Adriji«. To se pravi: z izpraznjenjem zasedenih ozemelj in prodiranjem Italijanov proti Trstu se odpira široko polje za nove boje, o katerih še more nikdo reči, ali se jih bo moglo poravnati s pogajanj, ali pa se rešijo s silo orožja. Vkljub znanomoni radiosti se v Rimu ne morejo odtežati neki nemirnosti. Vloga, ki jo igra Italija v ententi, sploh ni vloga polnovrednega soboritelja. Nima nikake glavne besede, ker ni imela doslej vkljub vsem žrtvam resničnega polnega uspeha. Razdraženost italijanskega časopisja proti Wilsonu potrja ta podrejeni položaj. K temu prihaja še na žalost Italijanov, da Wilson ni podpisal londonske pogodbe, ki Italijanom za vstop v vojno obljublja Trst in avstrijsko Primorje. Vojna Italije pa je bolj, nego katere

druga zgrajena neposredno na imperijalizmu. Kaj govore ljudstvo drugega, nego Trieste o nulla? In kaj je na drugi strani že leta neugasno hrepenenje številnega jugoslovanstva? Isti Trst — Trst, ki je imel pred dvajsetimi leti komaj kak slovanski napis, razun v oddaljenih predmestjih, ki danes govori staroitalijanski jezik in obenem slovanskega, Trst, ki ni nič drugega nego skladišče slovanske trgovine. Celotno tedaj, če bi se Italiji izpolnile njene sanje in če bi s pomočjo Angležev in Amerikanov zavojevala Trst: kako bi mogla ona sama držati to mesto, ki je popolnoma obljubeno od Slovanstva in je odvisno od slovanske preskrbe? Nu, mi prepuščamo to najbližjim udeležencem. Za nemške Avstrijce je glavna stvar, da se jim zadržati odprta pot do morja, torej pot do Trsta, naj že bodo Slovenci ali Italijani, ki zro s poželenjem na morsko gladino Adrije. Tudi tu stoji nemški narodni svet pred enim življenjskim vprašanjem. — Tako razpravlja graška »Tagespost«. Kako se vendar hitro spreminjajo časi in tudi nemški ljudje žnijo! Komaj par tednov je od tega, ko je zahteval isti list za nemško-alpsko državo slovensko ozemlje, da bodo direktno spojeni z Adrijo, kar tu da morajo biti oni gospodarji in Slovani kvečemu le trpljenjem gostje?! In istotako malo tednov je, odkar so Nemci zopet začeli v imenu — kulture namigavati na potrebo stare, a neiskrene zveze med Italijani in Nemci, naperjene proti Slovanstvu! In glejte, kako drugačna je danes beseda! Nič več ne govore o gospodstvu na Adriji, le odprto pot za svojo trgovino zahtevajo. Danes jim je skoro v nekako tolažbo, da je Slovanstvo v Trstu enakovreden soudeleženec na tržaškem vprašanju, nadejajoč se koristi za se od boja med Slovanstvom in Italijanstvom, ki je po mnenju graškega lista neizogiben. Ta izliv nemške duše bi mogel biti v zelo resen pouk primorskim Italijanom, če je v njih sploh sposobnosti, da bi se kaj naučili.

Grofu Clam-Martinicu, ki je v svojem kratkem in žalostnem ministruvanju, hotel na zločinski način pritiskati narode k tiom in jih potisniti v nemški jarem, dasi je dedič češkega velikaša najčastnejega spomina in avtorja fundamentalnih članok — temu grofu Clam-Martinicu je dala dunajska »Information« zaslužno broco. Ta človek je imel te dni v gosposki zbornici toliko drznosti, da se je bahaliti, kakor da je prišla Avstrija v svoj sedanj položaj je zato, ker se ni uresničila njegova politika. Obdolževal je druge, da so bili grobokopi Avstrije, namesto da bi — kot glavni sokrivce na razsulu Avstrije — spokorno priznal svoje zmotne in grehe. Vse je hotel »urediti« z enim udarcem, ali ruska revolucija mu je izbila orožje iz roke. A ni se umaknil, ampak šel v parlament kot kak slon v prodajalno porcelana, kjer je povzročil neizmerno škodo. Namesto da bi bil sprejel deklaracije Čehov in Jugoslovancov, ki so se še izrekli za državo in cesarja in so podali s tem podlago za pogajanja, je odklonil in se ponizal v eksekutorja nemško-nacionalnih centralistov. On in le on je pogljal Čeha in Jugoslovane v sovraštvo proti državi, ki jo je hotel napraviti nemško, centralistično in absolutistično, a jej je nakopal sovraštvo vseh. On je izpodjedel podlage države in jej je odtujil cele narode in ti so videli v njem bastarda militarističnega absolutizma in reakcije. Zadal je državi ranne, ki se ne izlečijo nikdar! Bil je to najnesposobnejši ministrski predsednik, kolikor jih je Avstrija kdaj imela. Vso nesrečo, ki je prišla nad Avstrijo od 30. maja l. l. sem, ima on na vesti. V puščavo ali v najtemnejšo klet naj bi se skril, ne pa, da nadleguje svet s svojo »modrostjo«. Edino, kar more reči, je: Mea culpa, mea maxima culpa. — Huda, uničevalna sodba, ki je tem strašnejša, ker je zaslužena v polni meri, kakor pričajo sedanj dogodki. — Strašen bo obračun zgodovine s tistimi Stürckheim, Seidlerji, in Clam-Martinici. Ti so bili grobokopi Avstrije. Narodi pa so branili svoje sveto pravo in so je — obranili!

Domače vesti.

Predaja vojne mornarice in trdnjave v Puli Narodnemu Svetu v Zagrebu. V Puli je prešlo, kakor smo že javili, vrhovno poveljstvo v roke krajnega odbora Narodnega Sveta v Puli. Vse se je izvršilo brez najmanjega nerada, brez prelivanja krvi, brez vandalizmov. Posebno treba pohvaliti vedenje moštva naše vojne mornarice in naše jugoslovanske narodnosti, ki se je v teh kritičnih trenutkih pokazalo zrelo in vredno svoje svobode. Da ne bo sporov med obema avtohtoni narodoma, je stopil Narodni odbor v stike z odborom, ki so ga konstituirali Italijani. Dosežen je bil popoln sporazum. Vršila se bodo skupna posvetovanja. Temelj bodoče narodne straže bo tvorilo znatno število Jelačićevcev, ki so bili radi znanih reških dogodkov prepeljani v Sladonjevo pri Puli. Straža bo skrbela za vzdrževanje miru in reda. Kakor Jugoslovani so se organizirali tudi Čehi in Poljaki, ki so se izrekli solidarni s prvimi ter se podelili ukazom Narodnega Sveta v Zagrebu. Želji madžarskih in nemških mornarjev, naj se jim pomore, da se bodo mogli čimprej povrniti v svoj domovino, bo ustreženo. Ustanovil se je svet jugoslovanskih mornarjev, ki je sprejel v svoji seji dne 30. t. m. sledečo resolucijo: Jugoslovani prevzemajo vojno mornarico kakor tudi trdnjave mesta Pule v svojo upravo. Priznajoč se jim dobrovoljno Čehi in Poljaki. Te odredbe se izvedejo sporazumno z Italijani. Uprava ustvari narodno obrambo, ki bo skrbela za vzdrževanje miru in reda za vse mesto brez razlike narodnosti in z najstrožjimi odredbami. Na poedinih ladjah kakor tudi na kopnem morajo nemudoma ukreniti odredbe za vzdrževanje službe in javnega reda, z bratsko ljubavjo naprav vsakomur brez razlike narodnosti in stanu, ker je to v interesu civilizacije in človečanstva. V ostalem naj vsaka ladja da za morebitno pomoč na razpolago neko število mož. Pripadnike Ogrske in nemške Avstrije

smatrat kot svoje goste in naša uprava ukreni takoj vse, da se čimprej odpravijo v domovino. Za prehrano in oskrbo teh ljudi bo vestno prekrbljeno v vsakem pogledu. Da se tem ljudem zadnji dnevi bivanja v Puli napravijo čim prijetnejši, bodo po možnosti rešeni vsakega službovanja. Isto velja tudi za častnike in njim enake. Ta resolucija se ima takoj priobčiti Madžarom in Nemcem, da se morejo ravnati po njej. Pričakuje se od njih prijaznega pozdrava, kakor smo mi pripravljani, da jim pri njihovem odhodu pojdemo na roko v vsakem pogledu. — Pula je doživela velik in slaven dan.

Dr. Anton Korošec častni občan zagrebški. Mestni zastop v Zagrebu je v svoji seji dne 28. oktobra imenoval dr. Antona Korošca častnim občanom. Radujemo se, ker to počestitev ne velja le osebi, ampak se more ponasati žnjen ves naš narod. Pred vsem pa se radujemo zato, ker vidimo v tem počestitve našega prvaka iz srca hrvatskega naroda zopet blesteč dokaz bratstva in sobojevništva v našem troimenem narodu.

Demonstracija — manifestacija. Mase ljudstva navadno ne razlikujejo med tema dvema pojmovoma, oziroma med namenom tega in onega pojava. Demonstracija je več ali manje hrupen protest ali odpor proti kak storitvi krivici ali žaljenju. Manifestacija pa bodi vsikdar dostojen izraz radostnih čustev. Če se manifestacija prelevlja v demonstracijo z nje navadnimi nelepimi, odloženimi spremljevalkami, potem zgreša svoj namen in se pojmem manifestacije onečašča in škoduje dobri stvari, mesto da bi jej koristila. To bi položili na srce pripadnikom obeh narodnosti v tržaškem mestu. Doživljamo velike, zgodovinske dogodke. Vsi se radujemo na končni zmagi izviženih idealov človečanstva ter pozdravljamo vzhajajoče solnce svobode. Svetli ideali naj se ne skrunijo s temnimi čini mržnje in sovraštva, s čini, ki izhajajo iz grdih nagonov. In če so med nami tudi nečisti elementi — kje jih ni po velikih mestih? — ki bi hoteli dogodke izrabljati kot ugodno priliko za sramotna dejanja: za osebne napade in žaljenja, za posezanje po tujem imetju, za izbruhe danes od vseh civiliziranih zavrnjenega narodnega sovraštva: postavimo se jim skupno nasproti! Kajti nevarni so nam vsem: naši osebni varnosti, našemu imetju, našemu ugledu in naši časti pred svetom. Od nikogar se ne zahteva, naj se odpove svojim idealom, svojim željam in stremiljenjem: Ali, če so nam naši cilji sveti, braniti jih more le čisto orožje. To imejmo živo v zavesti v teh velikih dneh!

Bratstva in složnega sodelovanja vseh poštenih sinov in sester zahtevajo sedanj trenutki. Proglasi naših Narodnih Svetov pozivljajo na tako bratsko in složno delo. Niso sedaj časi za medsebojne rekriminacije. Osebnosti antipatije morajo obmolkniti popolnoma in vsi se moramo strniti v vrste kot boritelji z velikim ciljem pred očmi! Le v ta cilj naj bo obrnjeno naše oko. Vse drugo se mora umakniti na stran, ali v drugo vrsto. Niso sedaj časi za medsebojna obračunavanja, za očitavanja resničnih ali le domnevanih komu ne ljubljenih dejanj. Naši Narodni Sveti nam kličejo: pozabljeno bodi, kar je bilo in srca naša in naše umstvene sile naj bodo posvečene le velikim stvari domovine. Na stran stopi, kar je bilo nečloveškega med strankami in osebami! Brat seji bratu v roke, ako pošteno narodno misli, ako je pripravljen za pošteno delo! Če kdaj, mora prevzeti naše bistvo klic pesnika: Sveto služimo sveti domovini! Da sveta nam mora biti domovina naša, kajti ona — osvobodjena in nezavisna — bo mati zaščitnica nas vseh, ona nas bo hranila, ona nam bo dajala pogoje in podlage za razvoj, pa naj pripadamo tej ali oni stranki, pa naj izpovedujemo to ali ono politično mišljenje, ali kulturno naziranje. In ker le ona, edino ona, nam more zagotoviti naše, povsem samosvoje življenje, ne zagrešimo se proti njej z nebrzičnostjo, marveč zastavljamo vsi vse svoje sile, da jej izvoljemo srečno bodočnost, da bo svobodna in da bomo mogli v njej svobodno živeti. Ne prerekanja — jugoslovanskega bratstva med vsemi, ki so čisti in pošteni, sedaj so časi!

Zagreb za Narodno Viječe. V seji mesta zagrebškega je župan Skrlji imel govor, v katerem je z navdušenimi besedami pozdravil narodno edinstvo in Narodni Svet. Zatem je mestno zastopstvo votiralo 1 milijon kron za fond Narodnega Sveta in se je stavilo v njega službo. Nadškof zagrebški dr. Bauer je položil v fond Narodnega Sveta 50.000 kron.

Pokrajinski odsek Narodnega Sveta v Gorici. Vrhovna instanca v vseh narodnih, gospodarskih in političnih zadevah za Gorisko je Pokrajinski odsek Narodnega Sveta v Gorici, ki posluje kakor organ Narodnega Sveta v Ljubljani in Narodnega Sveta SHS v Zagrebu, sestavljen tako-le: načelnik dr. Karol Podgornik, deželni poslanec, odvetnik v Gorici; podnačelnik dr. Breclj Anton, zdravnik v Gorici; tajnik dr. Medveček Peter, odvetnik v Gorici; blaginjak Premrou Svitoslav, ravnatelj Goriske zadruge zveze v Gorici; član: Dominiko Fran, deželni odbornik, c. kr. dež. sod. svetnik; dr. Franko Alojzij, deželni podglavar, odvetnik; dr. Gabršček Franc, odvetnik; Kozman J. trgovec; dr. Novak Ivo, odvetnik; Rutar Matija, deželni poslanec, c. kr. višji dež. sod. svetnik; Strkelj Anton, ravnatelj Kmetijske šole; Vuha Ciril, kurat v Podgori, vsi v Gorici. Ljudstvo naj se v vseh važnih zadevah obrača na Pokrajinski odsek Narodnega Sveta v Gorici ter se pokori njegovim odredbam.

O dr. Susteršiču piše »Narodna Straža«: V jugoslovanskih krogih je vzbudil najnovejši Susteršičev korak življano zanimanje. Sodba je popolnoma enotna, da je to pri Susteršiču vzeti le za poizkus nekega rehabilitacije. Pridobiti si je hotel videz zvestobe do naroda. Odložil je delo, ohranil si je pa čast in udobnost. Hoče pa še nadalje delo vladnega zaupnika in bi rad bil zaupnik Narodnega Sveta. Ne gre mu za nič drugega, kakor da bi si z navidezno narodno potezo zaslužil amnestijo naroda za svoje na narodu izvršene zločine in izdajalstva. S tega vidika je presojati tudi vse njegove članke, ki jih je v zadnjem času napisal v »Novice« in s katerimi je iznova dokazal staro resnico, da potapljač se ladijo zapušča po podgane. Politični krogi se pri vsem tem vprašujejo, kako je združljivo s to navidezno poštrevnostjo in močjo do sedaj, da si pridržuje plačo za funkcije, ki jih izvrševati noče, oziroma, se jih izvrševati več ne upa. Kajti znano je, da je Susteršičev korak na eni strani pravi intrigantska poteza v svrhu doseganja narodnega pomiloščenja, na drugi strani pa diktran od osebne strahopetnosti človeka, ki si danes ne upa več ostati na Kranjskem, marveč beži na Dunaj

in hoče tam počakati, kako se mu obnese spekulacija. S tem, da je agende odložil, se ne izvije sodišču ljudstva.

Slavje na Sušaku in Reki. Ko so poverljivi Narodnega Sveta v Zagrebu prevzeli guvernerjevo palačo, je zavladalo veliko veselje na Sušku in na Reki. Narod se je zbiral po ulicah, odčen z narodnimi znaki. Prepevali so po ulicah hrvatske, slovenske in srbske pesmi in nosili zastave troimenega našega naroda. Na stolpu mesta so razobesili reško, hrvatsko in italijansko zastavo. Vse trgovine so bile zaprte in delavci po tovarnah so ustavili delo. Veliki sprevidi ljudi so šli z Reke na Sušk in naobratno. Pred hrvatsko Citatnico je množica Italijanov odpela »Lepo našo domovino« in Italijani so na svojih društvi razobesili tudi hrvatske zastave. — Kmalu potem, ko je hrvatska straža zasedla guvernerjevo palačo, so razvili na njej hrvatsko zastavo. Na pročelju na strehi so se pojavili po en Sokol: Slovenec, Hrvat in Srb. Objeli so se. Tudi na poštnem poslopiu so razvili hrvatsko zastavo.

DAROV.

— Na ženitovanju g. Maksa Gomzija z gđ. Elviro Pečarjevo se je nabralo za šentvidsko šolo K 354.— Denar hrani uprava.

— V počestitve spomina pokojnega prijatelja Vekoslava Mraka učitelj Fonda 20 K za dobrodelne namene.

MALI OGLASI

se računajo po 8 vln. beseda. — Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Najmanjša pristojbina znaša 80 vinarjev.

Priložnost! Od 1/2 l. naprej konjak, žganje, slivovce, brinjevec po K 40 l. rum po K 32, crema marsala K 20, pelinkovec K 10. Crismancih, ul. Caserma 8. 2980

Prodaj 2 prašica. Opčine 500. 2915

Samo na debelo. Raznovrstno blago za preprodajalce, galanterije in drobnine. — Jakob Levi, Trst, ulica S. N. 19. 4311

Fotograf Anton Jerkić posluje v svojem atoljeu v Trstu. Via della Poste št. 10. 40

Anton Terčič finančni nadpaznik danes nenadoma preminul. Pogreb se bo vršil jutri, v soboto, ob 4 pop. na barkovljskem pokopališču, kjer se že nahajajo zemski ostanki pokojnikov. TRST, 1. novembra 1918.

Marija, soproga. Morica, hči. Vlado, sin. Vsi ostali sorodniki.

Radi železniških težkoč se pogreb pokojnega gospoda

Antona Irgoliča

železniškega uradnika, ne bo vršil v soboto ob 2 popoldne, marveč ob 1/2 10 popoldne iz hiše žalosti ulica Besenghi 27 na južni kolodvor.

Prostovoljna dražba več vil na Bledu.

Oklic.

V smislu sklepov c. kr. okraj. sodišča v Radovljici z dne 24. oktobra 1918 opr. št. Nc I 641-18-1 in 642-18-1 se vrši v ponedeljek dne 11. novembra 1918

ob 9 uri zjutraj eventualno tudi naslednji dan ob istem času prostovoljna javna dražba sledečih nepremičnin:

1. parc. št. 75-1 vila v Zagorich št. 34 s zemljiščnimi parcelami št. 74-2 in 72-2 travnika k. o. Zelo cenjeno na K 70.000.
 2. parc. št. 338-3 vila Majja s zemljiščno parc. št. 338-6 vrt k. o. Bled cenjeno na K 20.000.
 3. parc. št. 52-2 hiša št. 41 v Zagorich in sem spadajoče zemljiščne parcele št. 52-1 in 55-3 vrt ter kos vrta 55-1 d. o. Zelo cenjeno na K 45.000.
 4. parc. št. 445-4 vila Belmont pri postaji ob jezeru in kos vrta parc. št. 445-1 d. o. Rečica, cenjena na K 70.000.
 5. zemljiščne parc. št. 341-1 in 324-1 njivi, 342-1 in 342-3 travnika ter 342-7 pot k. o. Bled cenjen štirinajski meter po K 8.—
- Cenjena vrednost je vzklicna cena ter se pod to ceno ne prodaja.
- Dražbeni pogoji se smejo vpogledati v pisarni podpisanega notarja med uradnimi urami.
- Alojzij Pegan c. kr. notar kot sodni komisar.

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno poslople)

Delniška glavnica K 30.000.000.— Rezerva K 8.000.000.—

Filijalke: Džona Tegethofstrasse 7—9 Dubrovnik, Kotor Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar. Ekspozitura v Kranju

Vloge na knjižice 3 1/2 % Vloge na knjižice

od dneva vloge do dneva vzigaja. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočnem in žiro-računu po dogovoru. Akreditivni čeki in nakaznice na vsa oblika in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obliacije, zastavna pisma, prioritete, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predujme na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Safe Deposits. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zbiranja srečk itd. brezplačno. Stavbni kredit, remours krediti. — Borza i naročila. — Inkaso. — Menjalnica. — Eskompt menic Brzjavi: JADRANSKA

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

Priporočljive tvrdke.

Rokavice in modne potrebščine. J. VENER & Comp. Corso 14. Modne potrebščine in izdelovanje rokavic. Čiščenje in popraviljanje rokavic. Cene zmerne. 1310

Trgovina jestvin

IVAN BIDOVEČ, Trst, ul. Campanile 13 (izg. Pinterosso). Ima v zalogi: čaj, paradižno korenje, žemle, kumare, kocke za juho, Konjak, vermouth, marsala, malinovce in več vrst mineralnih vod ter blago aprovizacijske komisije. (41)

Mehanična delavnica.

ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA. Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni. 190

Knjigoveznica

PIETRO PIPPA, Trst, ulica Valdirivo 19. Artistična vezava. Žepni koledarji lastnega izdelka. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207

Majolične peči in štedilniki

M. ZEPPEAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 202

Hotel Continental

Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corso). Ponočišče za vojae. Drigalo. Cene zmerne. Postrežba točna. 190

Papir.

VELIKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirnatih vreč lastne tovarne — Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne — Gastone Dellinar, Trst, Via dei Gelsi 16. 256

Damska krojačnica

A. RIEGER, Trst, ulica Commerciale 3. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroko, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Hermangild Trocca

Trst — ulica Barriera vecchia 8 — Trst ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov.

Venci iz porcelane in bisera, vezani z medeno žico, iz umetnih cvetic s trakovi in napisi. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike

Dobroznana urarna in zlatarna

A. POVH v Trstu, Trg stare mlinice št. 3.

Bogata zaloga vsakovrstnih ur ter raznih zlatenin.

Varietè Gambrinus Kabaret

vsak večer ob 9 1/2

velika varietetna predstava

Vstopnina K 1

DR. MRAČEK

zobozdravnik

Trst - Corso št. 24, 1. nad. - Trst

Od 9 — 12 dop. in od 3 — 6 pop.

Brezbolestno izdiranje zob, plom-biranje in umetni zobje.

Zobozdravnik DR. J. ČERMAK

v Trstu, ul. delle Poste vecchie 12 vogal ul. delle Poste

Izdiranje zobov brez bolečin. Plombriranje

Umetni zobje. Umetni zobje

Kraste,

lišaj, srbež in druge kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaže, ni škodljiva, se more tudi čez dan rabiti. Velika posoda K 5, rodbinski lonček K 9. Nadalje prasek PARATOL za varstvo občutljive kože, ena skatlija K 3. Dobi se oboje ako se pošlje najprej denar, ali po povzetju Naslov: Paratol-Werke, Jekarnar Ulmer, Budimpešta VII Rózsa utca 21.

C. kr. priv.

Austr. kreditni zavod

za trgovino in obrt

Podružnica Trst, Trg Marije Terezije 2. Za shrambo vrednostnih papirjev in dokumentov se priporoča vzeti v najem varnostno jekleno celico (Safes) pod ključem najemnika, katera je zavarovana proti ognju in tatvini v Oklopnem zakladu podružnice c. kr. priv. Avst. zavod za trgovino in obrt. Podružnica Trst, Trg Marije Terezije št. 2.